

Butlletí de SANITAT VEGETAL

Núm. 2/07 Febrer 2007

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Agricultura

Carrer dels Forners, núm. 10
07006 Palma (Mallorca)
Tel. 971 17 61 00
<http://sanitatvegetal.caib.es>

FRUITERS DE PINYOL

ARRUFAT (*Taphrina deformans*)

A partir dels estadis fenològics D-E (corol·la visible) és un bon moment per fer tractaments preventius a les plantacions d'ametler i sobretot de melicotoner, que és l'espècie més sensible a aquest fong. A zones plujoses o amb una humitat ambiental alta, s'han de repetir els tractaments. Durant l'aclarida es recomana eliminar els brots i els fruits atacats, i facilitar una ventilació correcta.

MATÈRIA ACTIVA
Captan (10)
Carbendazim + folpet (15)
Folpet (10)
Folpet + oxiclorur de coure + sulfat cuprocàlcic (10)
Oxiclorur de coure (15)
Sulfat de coure (15)
Tiram (15)
OBSERVACIONS
( ) Termini de seguretat en dies.

MONILIOSI (*Monilia*)

És responsable dels danys que es presenten en primavera sobre les flors de l'ametler i, posteriorment, sobre els brots. El desenvolupament del fong és afavorit per períodes càlids i humits, amb precipitacions abundants. Produeix xancres, brots secs i l'ennegriment de les flors.

Es recomanen tractaments preventius en els estadis fenològics E-F (recordau les recomanacions del Butlletí de gener) i després de la floració, a la caiguda de pètals, amb productes com carbendazim, folpet, metil-tiofanat, mancozeb, metiram, procimidona, iprodiona i tiram. S'han d'alternar matèries actives de les esmentades, amb un màxim de tres aplicacions per any en total. Durant l'aclarida es recomana eliminar els brots, les branques i els fruits atacats.

PUGONS

Quan es comencin a suavitzar les temperatures arribaran les primeres colònies de pugons. És important localitzar-ne els primers focus i tractar-los aviat i, en tractaments successius, alternar productes, a fi d'evitar que apareguin resistències.

MATÈRIA ACTIVA	
Alfacipermetrín (21)	Lambda-cihalotrin (7)
Azadiractín (3)	Malation (7)
Bifentrín (7)	Metil-azinfòs (15)
Cipermetrín (14)	Metomil* (7)
Cipermetrín + fenitrocion (21)	Naled (10)
Cipermetrín + metomil * (21)	Pirimicarb (7)
Deltametrín (30)	Tau-fluvalinat ** (14)
Fenitrocion (15)	Zeta-cimerpetrín (7)
Fosalona (15)	
OBSERVACIONS	
() Termini de seguretat en dies.	
* Tractau amb aquest producte només a la primavera.	
** Acció complementària contra els àcars tetrànquids.	

OLIVERA

BROM (*Phloeotribus escarabaeoides*)

Es tracta d'un coleòpter curculiònid (corc) que generalment hiverna en estat adult. A la primavera surt i es dirigeix a la llenya de poda que encara no està seca i a les branques i als brots de poc vigor, on fa la posta. Les larves excaven galeries davall l'escorça i prefereixen les branques llises i de gruixos entre 5 i 10 centímetres. **Mesures preventives i culturals.** Tallau les branques seques per davall les galeries i destruïu-les amb les larves i pupes que hi ha dedins. El més eficaç i econòmic és deixar fusta de poda als olivars durant algun temps (esquers): s'han de col·locar al principi de la primavera i s'han de retirar abans que neixin els nous adults pel maig. Evitau deixar altres restes de poda no controlades per l'olivar

Críteris d'intervenció. L'observació d'aquests esquers ajuda a determinar el moment de tractament dels nous adults. El llindar de tractament es troba en el 10 % de brots amb adults vius i el moment quan s'hagi produït la sortida d'estiu.

MATÈRIA ACTIVA
Dimetoat (60)
OBSERVACIONS
() Termini de seguretat en dies

PATATA

MÍLDIU (*Phytophthora infestans*)

S'han observat danys importants sobretot a la part del coll i a la tija de les plantes, i són més fàcils de controlar els danys sobre les fulles. Aquests danys han incidit més en les varietats més sensibles al fong (*Lady christl*) i en les plantades més primerencament. Per controlar el fong s'aconsella alternar tractaments sistèmics i de contacte. Recordau que l'alternança de matèries actives donarà un resultat millor a l'hora de controlar el fong i de no crear resistències. Les matèries actives recomanades són:

MATÈRIA ACTIVA
Benalaxil + oxiclorur de coure (30)
Benalaxil + mancozeb 65% (30)
Captan (10)
Ciazofamida (3)
Cimoxanil + fosetil-al + mancozeb (15)
Cimoxanil + folpet + fosetil-al (21)
Cimoxanil + folpet (21)
Cimoxanil + mancozeb (15)
Cimoxanil+ propineb (15)
Clortalonil 50% (3)
Dimetomorf + mancozeb (21)
Fenamidona + mancozeb
Folpet + oxiclorur de coure (10)
Folpet (10)
Fosetil-al + mancozeb (15)
Mancozeb + oxiclorur de coure (15)
Mancozeb + propamocarb (15)
Mancozeb + metalaxil-M (21)
Mancozeb + zoxamida (14)
Mancozeb (15)
Metalaxil-M (21)
Metalaxil-M + oxiclorur de coure (21)
Oxiclorur de coure (15)
Propineb (3)
OBSERVACIONS
() Termini de seguretat en dies.

PALMERES

Becut vermell de la palmera (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Ampliació de les àrees de seguretat

Des que s'ha publicat la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 30 de novembre de 2006 (BOIB de 16 de desembre), per la qual es declaren els focus del becut vermell i s'estableixen mesures fitosanitàries per combatre'l, s'han confirmat altres focus de *Rhynchophorus*, majoritàriament als municipis de Felanitx i Santanyí (Cala d'Or, es Caló des Pou i es Llombards). Tanmateix les àrees de seguretat del Migjorn es mantenen amb la mateixa delimitació. D'altra banda, han aparegut nous focus a prop de Pollença, fet que ha obligat a establir una **nova àrea de seguretat** de 10 quilòmetres de radi al voltant. (Consultau el mapa de les zones afectades.)

Fins ara han estat talades i destruïdes mitjançant la incineració un total de 7 palmeres per part d'ajuntaments (Campos, Santanyí i Felanitx) i 20 exemplars més (en tots els casos, *Phoenix canariensis*) per part de la Conselleria d'Agricultura. Des de la Direcció General d'Agricultura s'ha engegat un pla de vigilància i control de la plaga, que permet disposar de dos vigilants amb funcions de localització, trampeig i control de la difusió de l'escarabat a les zones de seguretat i de vigilància. Paral·lelament s'ha previst contractar un dispositiu de tala i destrucció per a les palmeres dels jardins privats que n'estan afectades. S'ha de dir que la col·laboració ciutadana és essencial per a la detecció primerenca de

la plaga i fins ara ens ha facilitat la localització de la major part dels focus. En cas que detecteu la plaga, és important que aviseu els tècnics de la Secció de Sanitat Vegetal, que, després d'haver identificat el paràsit, establiran el procediment de destrucció que s'ha d'aplicar.

Mesures fitosanitàries obligatòries

A tot Mallorca

- Queden prohibits la comercialització i el moviment de palmeres amb símptomes de la plaga.
- Totes les palmàcies (amb més de 5 cm de tronc) que circulin per l'illa han d'anar acompanyades del passaport fitosanitari.
- Totes les persones físiques i jurídiques que produeixin, comercialitzin o importin palmeres han d'estar inscrites en el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals (ROPCIV).
- Qualsevol persona que introdueixi palmeres a l'illa de Mallorca ho ha de comunicar per escrit a la Direcció General d'Agricultura, perquè es puguin fer les inspeccions oportunes. Se n'han d'indicar l'espècie, el nombre d'exemplars, l'alçària o el diàmetre mitjà, la procedència, la data d'entrada i el lloc de destinació dins l'illa.

Àrees de seguretat (en negre) i focus localitzats (en vermell)

A les àrees de seguretat (fins a deu quilòmetres del focus de la plaga)

- S'han de prohibir tots els moviments de palmàcies dins l'àrea de seguretat establerta, sense l'autorització prèvia de la Direcció General d'Agricultura.
- S'han de fer dos tractaments fitosanitaris preventius a

totes les palmàcies de la zona de vigilància intensiva (fins a un quilòmetre del focus) i a totes les de l'àrea de protecció susceptibles d'estar afectades per l'insecte.

- S'han de destruir totes les palmeres i les restes vegetals afectades per la plaga, i les que, a criteri dels tècnics de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, constitueixen un greu perill de difusió.

- Queden paralizades totes les podes de palmàcies.

Mesures fitosanitàries obligatòries per als productors, comerciants i importadors de palmàcies

- Han de dur el registre d'adquisició i moviments de palmàcies (especificant-ne l'origen i la destinació).

- Han de fer un tractament fitosanitari mensual (de març a novembre) amb productes autoritzats i han de deixar constància d'aquests tractaments.

Atenció per als planteristes de les zones de seguretat

En compliment de les mesures fitosanitàries establertes, per introduir i moure palmeres a l'illa de Mallorca s'ha de sol·licitar autorització a la Direcció General d'Agricultura, que resoldrà segons les característiques de la palmera i del moviment (origen, destinació, tipus, alçària, etc.). Per això, s'ha de tenir en compte el mapa actualitzat en què es delimiten les àrees de seguretat establertes (també disponible a la web <<http://sanitatvegetal.caib.es>>).

La Secció de Sanitat Vegetal ha preparat en la seva pàgina web un procediment per agilitar els tràmits a l'hora de sol·licitar qualsevol entrada o moviment de palmeres a l'illa de Mallorca.

En el cas de la venda al detall, es pot eximir de la sol·licitud d'autorització sempre que el venedor estigui registrat en el ROPCIV, acrediti que disposa d'un registre actualitzat d'adquisició i moviments de palmàcies, i compleixi les mesures fitosanitàries pertinents (consultau la Secció de Sanitat Vegetal).

Tractament fitosanitari preventiu

L'aplicació dels productes fitosanitaris té caràcter preventiu, ja que els tractaments curatius estudiats fins ara no solen ser efectius. Per garantir la protecció de les palmeres durant tot l'any i en especial a les zones de seguretat, s'haurien de repetir les aplicacions durant les èpoques d'activitat de la plaga (entre març i novembre), tenint en compte la persistència del producte, l'espècie de palmera i la proximitat a zones de risc. És fonamental fer l'aplicació mullant abundantment les parts més sensibles de la planta: la corona (capitell), incidint a la part superior i als ulls, i arribar fins als pecíols de les palmes tallades (tabales). A les datileres també s'han de tractar els fillols, quan en tinguin.

La matèria activa més utilitzada és el **fenitrotion (CS)** 40%. Podeu emprar-ne també qualsevol altra de les autoritzades per lluitar contra *Rhynchophorus ferrugineus* en el Registre de Productes Fitosanitaris del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Són les següents:

MATÈRIA ACTIVA
Fenitrotion (CS o WP) 40%
Carbaril (WP) 85% o 50%
Fosmet (SC) 45%
Diazinon (CS) 24%
Imidacloprid (SL) 20% (es pot aplicar amb el reg)
OBSERVACIONS
És aconsellable afegir-hi un mullant, com l'oli parafínic, l'oli d'estiu 85% (excepte amb el carbaril) o el dimentè 96%.

Sobre qualsevol altre producte, consultau els tècnics de la Secció de Sanitat Vegetal de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

